

Innspill til Tilskuddsmidler fra Bufdir i 2025 inkludering av barn og unge: Lokale behov har barn og ungdom når det gjelder fritidstilbud og fritidsaktiviteter i Engerdal Kommune

Engerdal Ungdomsråd har jobbet grundig gjennom forespørselen fra koordinator for forebyggende arbeid blant barn og unge i Engerdal Karolina F. Nilsson. Vi har forsøkt å tenke bredde i både tilbud aktiviteter og alder (opp til 24 år), slik at alle barn og unge har et fritidstilbud som passer den enkelte, forebygge utenforskap og sikre at alle barn og unge i kommunen har en meningsfull fritid med mestring og samfunnsdeltakelse. Vi har sett på eksisterende fritidstilbud og fritidsarenaer og mulig forbedringer av disse, og også prøvd å tenke nytt ut fra tilbakemeldinger fra barn og unge på hva de savner av tilbud/har av interesser.

Det er et stort og godt utvalg av fritidsaktiviteter og fritidstilbud for barn og unge i Engerdal som fungerer bra i dag, som fotballgruppe, speider, JOFS, Kulturskole med ulike tilbud, Ungdomshuset, skigruppe, slalåmbakke og bilcross.

Elevrådet på ungdomstrinnet på EBUS har også jobbet med dette, slik at det vil være en del like punkter i disse innspillene. Ungdomsrådet har i innspillet her ett eget punkt med Ungdomshuset, som er utarbeidet sammen med ansatte ved ungdomshuset.

Vi har brukt noen forkortelser i vårt innspill:

EUR	Engerdal Ungdomsråd
FABUE	Forebyggende arbeid barn og unge i Engerdal
UHUS	Engerdal Ungdomshus
EK	Engerdal Kommune

Sølen Alpin, Ulvåberget

Slalåmbakken er et av de viktigste fritidsarenaene i kommunen på vinterstid. Tilbudet i alpinbakken har blitt mye bedre etter at Thomas Elvedal tok over, med større utvalg utleie av alpinutstyr, lengre åpningstider og godt preppa bakker. Alpinbakken er også en viktig tilbyder av jobber til ungdom i kafeteriaen og som heisfører/heisvakt.

Ønsker til forbedring av eksisterende tilbud eller nye aktiviteter:

- Lys i bakken – åpner opp for kveldskjøring som styrker eksisterende tilbud
- Akebakke - utvidet tilbud og utnyttelse av eksisterende arealer.
- ESPK Alpingruppe - opplæring i slalåm og snowboard (svingteknikk, sikkerhet i bakken osv), sette opp porter i bakken noen helger. Dette vil realisere behov som per i dag ikke dekkes.
- Skilting i bakken - av vanskelighetsgrad på bakkene, navngi bakkene, skilting av innkjøring til skogsløyper.
- Forbedre heisen - andre typer heiskroker som skål.
- Ny tråkkemaskin

Ungdomsstipend og Fritidskassa

Ungdomsstipend-potten bør økes, og gjøres mer synlig og kjent blant barn og unge. Det er mange som kan og bør søke, men som ikke har visst om tilbudet. Her bør det samarbeides mellom URÅD og EK om markedsføring i god tid og oppfølging frem mot søknadsfrist, samt informasjon om stipendmottakere etter utdeling.

Fritidskassa er enda et flott tilbud til finansiering for aktiviteter for barn og unge som er lite kjent blant målgruppen og deres foreldre. Her bør EK, NAV Engerdal Sosialtjenesten, FRIV og EUR gå sammen i et tettere samarbeid rundt informasjon ut om dette tilbudet, med informasjon på ett så enkelt språk at alle forstår fra barn til foreldre. Det er et unikt tilbud vi må jobbe for å få til videre.

Rundt alle stipend- og tilskuddsordninger er samarbeid viktig skal det nå ut til de det gjelder, og forstår godt nok hva det handler om slik at folk benytter seg av dette.

Engerdal Ungdomshus

Ungdomshuset er den viktigste arenaen for ungdom å møtes på i kommunen utenom organiserte fritidsaktiviteter. Gjennom gjensidig tillit og åpenhet har ungdommen fått tatt større eierskap i ungdomshuset og dets innhold og aktiviteter, og med Taco & TemaTalk har vi veiledning og dialog rundt viktige temaer for ungdomsmiljøet som rus, psykisk helse, nettvett mm.

Styrke eksisterende tilbud:

- Etablere diskotek på hemsene med musikkanlegg og diskolys
- Lengre åpningstid 1 fredagskveld per måned – slik at også ungdom som bor utenbygds kan delta (fra videregående)
- Oppussing med nytt gulv i 1. etasje, maling av taket inne, grafitti/tagging/farger på vegger inne – male ferdig vegg og tak over inngangsparti ute.
- Utbedring av kjøkkenet og muligheter for felles matlaging/baking og bespisning med mere benk plass/kjøkkenøy, samt sammenleggbare bord og klappstoler. Da kan det også arrangeres mere aktiviteter på UHUS.
- Male ferdig ute over inngangsparti og få opp nytt skilt med logo og navn med lys over ute over inngangsdøra og ved hjørnet ut mot parkeringa
- Oppgradere aktiviteter inne – nytt stort biljardbord, gaming-rom med Playstation oppkoblet, mere brettspill.
- Oppgradere aktiviteter ute – få opp basketballkurv, ballvegg og benker langs veggen under tak.

Realisere behov som per i dag ikke dekkes:

- Ny hems over kjøkken og smårom nede til «chille-avdeling» - på motsatt side av rommet til eksisterende hems som er tiltenkt mer diskotek/danse-område. Få delt opp UHUS i tydeligere soner for ulike aktiviteter.
- Mere aktiviteter på uteområdet bak UHUS og mellom bygget vårt og barnehagen (stien mot barnehagen) – som ballbinge, fotballmål, Tuftepark-apparater. Ungdommene ønsker å kunne bruke uteområdet mere, og ha muligheter til også å

være fysisk aktive på UHUS-kvelder. Dette vil også kunne være et fint tilskudd for området Drevsjø og stedsutviklingen der, sett i sammenheng med beliggenheten til den nye Trekantparken og barnehagen.

- Etablere uteplass med bord, benker og grillplass – samleplass også ute gjennom hele året. Bålpanne av type høy med rist som er trygg å både grille på og ha som koselig varmekilde på høst- og vinterkvelder.

Sommerjobb/jobbmuligheter ungdom:

URÅD og EK gi ut mer informasjon om jobb for ungdom:

- Rettigheter
- Hva som er lov ihht alder

Ha en ungdomsdrevet sommerjobbmulighet som for eksempel iskiosk-vogna i Elverum.

Ungdommer må tas mer seriøst og bli gitt ordentlige arbeidsoppgaver som fyller dagen når de blir tatt inn i sommerjobb/deltidsjobb.

Arbeidsgivere må også være mer «på`n» med å opplyse om at de ønsker ungdom til ulike jobber.

Her kan tenkes et prosjekt hvor URÅD sammen med EK drifter en «jobb for ungdom»-base hvor arbeidsgivere og privatpersoner kan melde inn ledige jobber, og interesserte ungdom kobles sammen med jobber.

Engerdalshallen og aktivitetstilbud:

Viktig at barn prioriteres før voksne når det gjelder treningstid, i alle fall frem til kl. 19:00. Dette bl.a. ut fra barn og unges leggetider/hviletid ift voksne og sunn fornuft.

Tilbudet i Engerdalshallen er variert og bra med fotball, barneidrettsskole og skitrening bl.a. Noen få spiller håndball i Trysil og deltar på turn på Røros og taekwondo på Tynset – det er en utfordring for en kommune med det antallet barn vi har å ha tilbud om aktiviteter som kan tilpasses de få: det blir aktiviteter som passer for flertallet skal det bli nok deltakere til å få gjennomført.

Her ønskes det et samarbeid med Skistar om gratis eller sterkt rabattert sesongkort i Trysilfjellet også for ungdom fra Engerdal – og det samme for Idre Fjäll.

Et prosjekt kan også være at ESPK (sportsklubben) kan kjøre temahelger med tilbud om å få prøve ut ulike sportsgrener med eksterne trenere hvis vi ikke har selv i kommunen – som taekwondo, turn, håndball, skyting mm.

Engerdalshallen har også plass/rom som kan bli bedre utnyttet. Ett ønske blant både ungdom og voksne har vært treningssenter i kommunen, og her ønsker EUR å vise til mulighetene i det såkalte styrketreningsrommet i Engerdalshallen som et mulig treningssenter. Det trengs utstyr som tredemølle, vekter osv – men dette er et helsefremmende inkluderende tiltak med god plassering i hallen på skolen som kan benyttes både av EBUS i gymtimer, tilrettelagt trening fra lag/forening og egentrening for private.

Vi har en veldig fin miniatyrskytehall i Engerdalshallen som er lite i bruk, men veldig mange barn og ungdom som er med i JOFS og speideren og driver med jakt – her ligger alt til rette for et samarbeidsprosjekt for JOFS, FemundUNG, jakt/fiske-foreningene og skytterlagene for rekruttering. Jakt og fiske er en lokal kulturarv det er viktig å ivareta, og det er mange barn og unge som ikke driver med idrett men jakt og fiske. Viktig å inkludere interessefelt utenom idrett og med det motvirke utenforskap – jakt/fiske er viktig for mange og er en stor del av ungdomskulturen i Engerdal.

Det er stor aktivitet blant ungdom for bilcross og bilsport, med interesse for både bilkjøring og mekking. Det er viktig at det ses på muligheter for å ta i bruk gokartbanen på Drevsjø som ikke har vært i bruk på flere år opp mot en mekkeklubb og bilcrossmiljøet i NMK Engerdal. Bilcross, råning og mekking er en stor interesse blant eldre ungdom i kommunen, og det er viktig at disse også får tilbud om både møteplass og aktiviteter (frem til 24 år). Mekkeklubb bør inn som et eget prosjekt som ikke helt realiseres i dag.

Skyting og mekkeklubb er behov som ikke dekkes per i dag, men som er viktig for mange i ungdomsmiljøet i kommunen. Viktig at disse aktivitetene nå løftes opp etter å ha vært «sett» men ikke tatt ordentlig tak i på mange år – ungdomskulturen i Engerdal Kommune er bred og variert, og det er viktig at bredden ivaretas og inkluderes slik at vi hindrer utenforskap i en langstrakt kommune.

Kollektiv transport:

En stor utfordring for alle barn og ungdom er transport til og fra aktiviteter utenom privat skyss fra foreldre/foresatte. Det er et greit kollektivtilbud (buss) i kommunen opp mot skolehverdagen, men rutetidene på kveldstid passer dårlig med aktiviteter på fritiden.

Ett ønsket tilbud er «Hjem for en 50-lapp/Trygt hjem» - billig organisert transport («ungdomstaxi») - på kvelder UHUS er åpent og etter offentlige fester/arrangement. Et eget «ungdomskort» for slik transport med fast egenandel per tur på maks 50 kr.

På UHUS-torsdager kan man ta buss kl. 19:00 sørover, men ingen kollektiv transport nordover. Her ønskes mulighet for minibuss/taxi/9-seter som for eksempel settes opp til Lillebo, Elgå, Sømådal og Femundsundet hvor man på forhånd melder seg på/fyller opp plasser.

Det ønskes også at det kan kjøres tilbud om «Buss for en 10'er» for skoleungdom på noen bussruter, slik at vi kan ha større mulighet til å delta på for eksempel ungdomsklubbkveld i Trysil eller Elverum.

Det går ingen kollektivtransport (buss) direkte til Tynset eller til Røros om Os, dette er en stor utfordring for de ungdommer som går på videregående der og for barn/ungdom bosatt i Sømådalen. Da som går på videregående må ta buss ned til Elverum og så buss/tog opp til Tynset eller Røros derfra. For barn/ungdom bosatt nordover i kommunen er det lite kollektiv transport å følge opp mot fritidsaktiviteter ut over skolebussen. Vi vet at dette er opp til fylkeskommunen og ikke mye vi kan påvirke lokalt, men viktig at det nevnes i dette innspillet om hva som er viktig for barn og unge rundt fritid i Engerdal.

Boliger:

Plass å bo er viktig for alle – men for ungdom og yngre voksne er det en utfordring å komme hjem igjen og finne plass å bo, både leie og eie.

Hus til salgs og leie i Engerdal er ofte eldre, store hus med dårlig energieffektivitet og et stort behov for oppussing. Etter endt utdanning har ikke de fleste unge opparbeidet seg egenkapital, men sitter med studielån og lærlingelønn. Mange er singel/alene eller unge par uten barn, og dette behovet gjør seg også gjeldende for turnusleger og helsearbeidere i turnus. Når det i tillegg er vanskelig å få lån uten egenkapital, og man egentlig ikke har behov for et veldig stort hus/mye areal – da er det ett ønske om nytenking!

EUR har vært på bedriftsbesøk hos Flendalen Snekkerservice som bygger mini hus i Vestbyveien i Trysil. Disse husene er bygd på liten grunnflate med 2 etasjer og er plasseffektive. Husene er av høy kvalitet med gode planløsninger som gir god funksjonalitet, og bygges etter de siste byggetekniske krav som imøtekommer energikravene fra EU.

Dette var hus av størrelse som hybel, men med planløsning som et fullverdig hus. EUR likte minihusene veldig godt, og mener dette er en hustype som vil imøtekomme behovet for bolig som etterspørres av unge voksne som ønsker å etablere seg i Engerdal – og som møter behovet som nevnt tidligere for helsepersonell i turnus, turnusleger og andre deltidsansatte i kommunen.

Dette er en boligtype som kommunen kan bygge for utleie, men også som kan være et godt alternativ til tradisjonelle boliger for utbyggere og de som selv ønsker å bygge bolig.

Minihus er et innspill EUR håper at også politikerne, administrasjonen og utbyggere i kommunen vil se på i forbindelse med evaluering og utbygging av kommunale boliger i fremtiden.